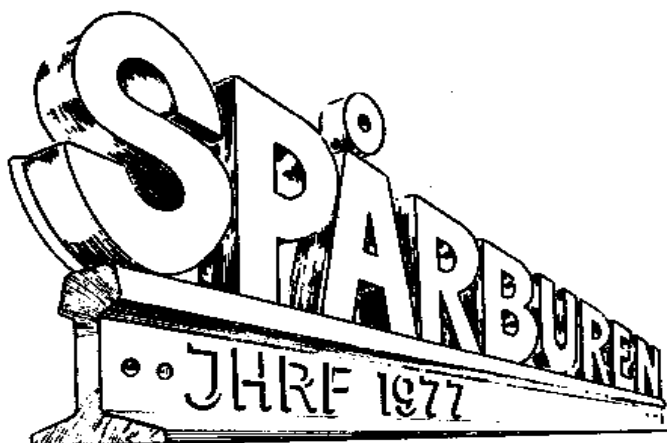

Föga periodiskt organ
för

**JÄRNVÄGS-
HISTORISKA
RIKSFÖRBUNDET**
Box 1134
171 22 SOLNA

Hemsida: www.jhrf.se
Mejl: kontakt@jhrf.se

Medlem av
* ArbetSam
* FEDECRAIL
* Tågoperatörerna

1/16

2016-02-16

ISSN 0280-9796

Bidrag sänds till

Spårburen
c/o JHRF, Box 1134
171 22 SOLNA
anders.svensson@jhrf.se

Redaktör (Red):
Anders Svensson

INLEDNING

Här kommer årets första Spårburen efter ett alldeles för långt uppehåll – sista numret 2015 kom redan i september. Detta nummer, som egentligen är ett slags 8/15, har i första hand ägnats åt redan färdigt material – förhoppningen är att relativt snart kunna komma ut med ett nummer 2/16 med diverse dokumentationer som dröjt. Det har blivit ett nummer med ett rätt så blandat innehåll.

I detta tämligen omfattande nummer kan man läsa om:

- Från styrelsen med information om JHRF års- och vårmöte, en motion till årsmötet och styrelsens yttrande över denna, något om vad som gäller för att sälja Bingolotter, information om JHRF inte har något Previa-avtal, information från Transportstyrelsen om JTF upphörande och krav för lokförarbevis samt en rapport från MRO höstmöte.
- Styrelsens informerar – tre tidigare utsända nyhetsbrev som berättar om JHRF höstmöte, ett erbjudande från EVS, nominering till årsmötets val, information om årsmötet, Tågsläpp, Tågssommar och återstart av evenemangskalenderutskick.
- En artikel med dokumentation av ett JTF/TTJ-informationsmöte som Trafikverket arrangerade i oktober.
- En artikel med dokumentation av ThN höstmöte.
- En riksdagsmotion om det rörliga kulturarvet, initierad av ThN.
- En rapport från ett speciellt ThN-möte för att följa upp motionen (och ett par andra liknande enligt) ovan.
- Information från ArbetSam: Om att arbetslivsmuseibidraget utökats, utvärdering av Söka-pengarkurserna, information om årets *Museidagar* i Varberg med omnejd samt om kursen *Lilla Museiskolan*.
- Information från SIM: Nomineringar till Årets Industriminne.

FRÅN STYRELSEN

JHRF års- och vårmöte

Välkommen på årsmöte och vårmöte den 19 - 20 mars i Nyköping.

Vi har sänt ut kallelse och dagordning – här kommer en påminnelse med hålltider, information om anmälan m m.

Praktisk information

Vi avser att hålla JHRF-mötena på lördag och söndag – grov tidplan för aktiviteterna, se nedan. Dagordning för årsmötet enligt stadgan. Önskar ni få ytterligare punkter behandlade på medlemsmötet – skicka ett mejl med önskemål till styrelsen@jhrf.se!

Anmälan

Vi hoppas att så många som möjligt kommer, så att vi får en klar bild av medlemmarnas åsikter och önskemål i de viktiga frågor som står på agendan! Vi önskar **senast 2016-03-07** information om:

- deltagare (samtliga namn och förening),
 - eventuella önskemål om rumskamrat
 - eventuella tillval, allergier eller specialkost
 - deltagande endast delar av arrangemangen
 - i så fall ungefärlig ankomst och avgång
 - deltagande i lunch söndag
 - deltagande i efterföljande utflykt till Oxelösund
- Allt detta till mejl anders.svensson@jhrf.se!

Logi, mat, deltagaravgift m m

Mötena äger rum på Sunlight Hotel, Nytorget 7, Nyköping, där det också finns logi. Förbundet står för en del av kostnaden, vilket innebär att deltagande föreningar endast betalar **1 000** kr per representant. I priset ingår hotell, frukost söndag, kaffe, lunch lördag samt middag lördag kväll (dryck tillkommer). Hotellens relax- och simanläggning finns att nyttja på ledig tid.

FRÅN STYRELSEN forts

Betalning sker mot faktura, vilken skickas till medlemsföreningen efter anmälan.

Lördagens program

äger rum på Sunlight Hotel, Nytorget 7, Nyköping. Tidplan för mötet:

- 13:00 – lunch på Sunlight Hotel
- 14:00 – startar årsmötet
- 15:30 – fikapaus
- 17:30 – årsmötet slut (om årsmötet är slut tidigare startar medlemsmötet efter detta)
- 19:00 – gemensam middag; därefter möjlighet till bad och eftersnack enligt ovan

Söndagens program

äger (också) rum på Sunlight Hotel, Nytorget 7, Nyköping. Tidplan för dagen:

- 09:00 – startar medlemsmöte
- 12:00 – möjlighet till lunch på Sunlight Hotel
- 13:00 – utflykt till Oxelösund och lokstallet
- 16:00(senast) – åter Nyköping

Motion till JHRF årsmöte 2016

Riktlinje vid val av medlemmar till JHRF's styrelse.

JHRF är ett förbund som tillvaratar de gemensamma intressen som förbundsmedlemmarna d v s Järnvägs-museiföreningarna har. Det är därför av stor vikt att de personer som väljs in i förbundsstyrelsen och som då leder förbundets verksamhet har god förankring i denna verksamhet. Detta får man genom aktivt arbete och goda kontakter med sin hemmaförening och andra JHRF-medlemmar.

JHRF har emellertid under senare år blivit alltmer "tjänstemannastyrt" d v s medlemmar i styrelsen har ingen "hemmaförening" som de är aktiva i. För närvarande finns det flera medlemmar i förbundsstyrelsen som inte har denna plattform. Ofta framförs då argumentet att är man engagerad hemma har man inte tid med förbundsarbete eller tvärtom. Det bör emellertid inte vara omöjligt att hitta lämpliga personer som kan väljas in i JHRF's styrelse och som har god kontakt med och inom JHRF's medlemsföreningar och som dessutom deltar aktivt i hemmaföreningens arbete. Det finns redan nu flera medlemmar i förbundsstyrelsens om uppfyller detta villkor. För den som inte gör det går det emellertid alldeles utmärkt att arbeta under förbundsstyrelsen som tjänsteman och utföra de uppgifter man anses lämplig för. Policyn bör dessutom vara att sitter man i förbundsstyrelsen och kommer på kant med sin "hemmaförening" så avsäger man sin plats i förbundsstyrelsen. Aktuell person kan mycket väl fortsätta som tjänsteman i förbundet om förbundsstyrelsen så anser.

Förslag till beslut:

Årsmötet beslutar att anta en riktlinje för valet av styrelseledamöter sådan

- att till styrelseposter JHRF välja sådana personer som också är aktivt verksamma i någon av medlemsföreningarna

Arvidsjaur Järnvägsförening

2015-11-20

Lars Lindström

Bergslagernas Järnvägssällskap

2015-11-20

Morrigan Claesson

Styrelsens yttrande över motion

daterad 2015-11-20

JHRF styrelse har från Morrigan Claesson (BJs) och Lars Lindström (AJF), tillika ledamöter av valberedningen, erhållit en motion med förslag till riktlinjer för val av styrelsemedlemmar. Styrelsen önskar anförda följande om denna motion:

1. Styrelsen avråder från att fatta ett generellt beslut i frågan. De åsikter som framförs passar möjligen sittande valberedning men möjligen inte den eller de valberedningar som kommer därefter.
2. Att hitta villiga till ideellt (styrelse)arbete är redan svårt och blir allt svårare – det är en allmän tendens i samhället. Om man då ställer ytterligare krav på (samtidig) aktivitet i andra föreningar kan det avsevärt försvåra valberedningars arbete och på längre sikt verka avsevärt hämmande på förbundet och dess verksamhet.
3. Erfarenheten är att många av de som ska orka med att vara aktiva på både förbunds- och föreningsnivå – utan att det handlar om att enbart "sitta av" någon av posterna – måste vara utanför arbetslivet (t ex pensionär) och/eller utan familj. Detta innebär en avsevärd snedrepresentation vad det gäller allmänna livserfarenheter.
4. Att man har personer som är aktiva på såväl förbunds- som föreningsnivå i förbundets styrelse är givetvis inte fel men det är inte rimligt att ställa krav på att samtliga styrelseledamöter ska vara det. För närvarande har 60 % av de ordinarie styrelseledamöterna och 50 % av styrelsesuppleanterna sådana kombinerade aktiviteter på styrelsenivå i sina "hemmaföreningar". De flesta övriga är aktiva på något annat sätt i någon eller några av förbundets medlemsföreningar. Det upplever åtminstone dagens styrelse som tillräckligt och en ganska bra mix.

FRÅN STYRELSEN forts

Att vara tydligt knuten till en "hemmaförening" kan dessutom orsaka en direkt lojalitetskonflikt i det fall en situation uppstår då två föreningar har motstridiga intressen och förbundet förväntas ha en åsikt eller vidta en åtgärd.

5. Det finns också en del praktiska problem om ledamöter och suppleanter ska avsäga sig sin plats i förbundsstyrelsen om de avvecklar aktivitet i medlemsföreningarna. Det handlar bland annat om behov av fyllnadsval, ersättning av nyckelfunktioner i styrelsen med mera och detta särskilt om avsägandet ska ske med omedelbar verkan...

Det har under de senare åren framstått mer och mer som att delar av valberedningen har en tydlig strategi att "bli av med" delar av sittande styrelse utan att framföra några förslag på vem eller vilka som skall väljas in i stället.

Vi vill påminna om att förbundets verksamhet utgår från och fortsatt skall utgå ifrån medlemmarnas behov och önskemål.

Det primära i sökandet efter styrelsemedlemmar bör därför vara att hitta kandidater som dels kan samarbeta väl och dels besitter egenskaper, kunskaper och kompetenser som kommer förbundets medlemmar till gagn. Oaktat eventuellt andra engagemang.

Styrelsens förslag är därför att stämman lämnar motionen utan åtgärd.

För JHRF styrelse

Jonas Svartlok.
Ordförande (2016-01-23)

Möjlighet att sälja Bingolotter?

En tråd i *Järnvägshistoriskt Forum* har föranlett red att försöka ta reda på vad som egentligen gäller om föreningar önskar sälja *Bingolotto*-lotter. Vill man sälja dessa är grundkravet att föreningen är med i en riksorganisation som i sin tur är med i något som heter *Folkspel*, något som 72 riksorganisationer, bl a *Sveriges Hembygdsförbund*, men ingen av ThN:s medlemsorganisationer, är. Red skickade mejl till Folkspel och fick efter ett antal veckor följande svar:

Vad trevligt att ni är intresserade av att sälja Folkspels produkter!

Jag är ansvarig för de riksorganisationer som är medlemmar hos oss. Vi har ett förfaringsätt vid ansökan om medlemskap som innebär att vi först behöver ha lite mer information om er, och efter det, om ni uppfyller kriterierna, så kommer frågan att gå vidare till vår styrelse. Medlemskap fastställs varje år vid årsmötet i november, men kan i sällsynta fall medges tidigare.

Se nedan ett utsnitt ur våra stadgar som beskriver kriterierna. Återkom gärna med medlemsantal etc så ser vi hur vi går vidare.

För att kunna bli medlem säger våra stadgar att en organisation måste uppfylla följande kriterier:

- Är ideell, öppen och demokratisk
- Har minst 10 000 medlemmar
- Är politiskt- och religiöst obunden
- Är självständig till stat, landsting och kommun
- Uppfyller krav som behövs för att erhålla lotteritillstånd
- Har föreningar och/eller distrikt i hela Sverige
- Senaste årsredovisning undertecknad

Stadgar skall skickas till Lotteriinspektionen för formellt godkännande.

Medlemsavgiften är mellan 3 000 och 15 000 kr beroende på medlemsantalet. Om ni har 15 000 medlemmar så är avgiften 6 000 kr/år.

Med vänlig hälsning
Helen Eriksson
KAM Riksorganisationer/Specialförbund
(mejl från Helen Eriksson 2016-01-15)

Red har framhållit att detta just är en förfrågan och inte ens början till en medlemskapsansökan. Så frågan är om detta är något att gå vidare med för att ge JHRF medlemsföreningar möjlighet att sälja Bingolotter och andra Folkspels-produkter eller ej?

Angående Previa-avtal

På förekommen anledning – att det kommer önskemål från *Previa* om fakturering av JHRF minst någon gång om året – meddelas att JHRF inte har något avtal med *Previa* om läkarundersökningar och liknande! JHRF hade på delar av 2000-talet ett avtal med *Previa* om förtur till psykologtjänster och motsvarande för ombordpersonal i samband med olyckor och tillbud. Detta avtal sades dock upp för flera år sedan, bl a eftersom det bara gällde på kontorstid vardagar, den tidsperiod då det nästan inte är några museitåg ute och kör. Så om era aktiva anlitar *Previa* för läkarundersökningar är det till den egna föreningen som fakturan ska gå!

Nytt datum för när JTF upphävs

Europeiska bestämmelser ska införas för den som bedriver tågtrafik på det svenska järnvägsnätet. I samband med detta upphävs *Järnvägsstyrelsens trafikföreskrifter*, JTF. Tidigare var planen att det skulle ske från och med den 1 januari 2016 men nu avser Transportstyrelsen att upphäva JTF och införa Europeiska bestämmelser först den 1 mars 2016.

De nya reglerna om bedrivande av tågtrafik är gemensamma inom EU och införs successivt av medlemsländerna. I samband med att reglerna införs i Sverige, upphävs *Järnvägsstyrelsens trafikföreskrifter* (JvSFS 2008:7), JTF. Förändringen ligger i linje med EU:s mål

FRÅN STYRELSEN forts

om ett minskat antal nationella säkerhetsbestämmelser och att gemensamma risker ska hanteras mellan infrastrukturförvaltarna och järnvägsföretagen.

Transportstyrelsen har inte kunnat besluta om de föreskrifter som innebär att JTF upphävs eftersom vi väntar på ett beslut av EU-kommissionen, vilket beräknas fattas inom de närmaste veckorna. Vi har nu fått signaler från branschen om att de behöver mer tid och har därför för avsikt att flytta fram datumet för ikraftträdande till den 1 mars 2016. Vi kommer besluta om de föreskrifter som innebär att JTF upphävs så snart vi kan efter att EU-kommissionen har fattat sitt beslut.

Trafikverket kommer att besluta om ett dokument som ska heta *Trafikverkets Trafikbestämmelser, järnväg* och förkortas TTJ. Innehållet i det dokumentet kommer att vara identiskt med dagens JTF handböcker. Samtliga större infrastrukturförvaltare i Sverige kommer att använda TTJ som grund för sina bestämmelser. Mer information finns på Trafikverkets webbplats, www.trafikverket.se/ttj (mejl från Transportstyrelsen 2015-11-30)

Grundläggande krav för lokförarbevis

Den här informationen om grundläggande krav för lokförarbevis skickas till er med anledning av att ni har tillstånd från Transportstyrelsen att bedriva utbildning i enlighet med lag (2011:725) om behörighet för lokförare.

Ett av de grundläggande kraven för lokförarbevis är att den sökande med godkänt resultat har slutfört utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan eller likvärdig utbildning (lag 2011:725) om behörighet för lokförare, 2 kap. 2 §). För att uppfylla kraven för lokförarbevis krävs att den sökande har slutfört kurser vid ett nationellt program i gymnasieskolan med lägst betyg E i ämnena

1. svenska 1 eller svenska som andraspråk 1,
2. matematik 1a, 1b eller 1c, och
3. engelska 5.

Det grundläggande kravet på utbildning kan även uppfyllas genom godkänt resultat vid annan utbildning som är likvärdig med den som avses i första stycket (TSFS 2011:58, 3§).

Från och med den 1 januari 2016 gör Transportstyrelsen bedömningen att en sökande som saknar gymnasiebetyg i engelska istället kan uppfylla grundläggande behörighet för lokförarbevis genom motsvarande gymnasiebetyg i annat språk (tillsammans med svenska och matematik). Utbildning på gymnasienivå i ett språk med lägst betyg E bedöms med andra ord som annan utbildning som är likvärdig med kravet på engelska 5 med lägst betyg E.

Precis som tidigare måste den sökande styrka sin behörighet med intyg från utbildningsinstans med betygssrätt. Av intyget måste Transportstyrelsen kunna utläsa att utbildningen skett på gymnasienivå samt att det resultat som uppnåtts lägst är betyg E eller motsvarande betyg i andra betygsskalor.

Vi vill poängtera att kraven på gymnasieutbildning som beskrivs ovan inte ska förväxlas med de krav på språkkunskaper som är kopplade till det kompletterande intyget, där det anges vilka språkkunskaper föraren måste ha för att kunna kommunicera med infrastrukturförvaltaren (TSFS 2011:60, ändrad genom TSFS 2015:28, 2 kap. 7 §).

Med vänlig hälsning
Carina Gyll
Väg- och järnvägsavdelningen
Sektion järnvägsföretag
Box 267
781 23 Borlänge
Tfn: 0771 503 503
www.transportstyrelsen.se
(mejl från Carina Gyll 2016-01-20)

MRO höst- och årsmöte 2015

MRO höst- och årsmöte 2015-10-03—04 ägde rum i Blå huset i Ohs Bruk. Således var OBJ värd för mötet och man hade ordnat ett trevligt program med hämtning med ångtåg i Bor och två fotokörningar under färden till Ohs Bruk, lunch i Jernvägscaféet, efter mötet veteranbuss till Hotell Vidöstern invid Värnamo, där också en middag avnjöts. Söndagsmorgonen inleddes med att veteranbussen tog mötesdeltagarna åter till Ohs Bruk och tillfälle till besök i lokstallar och verkstad varefter medlemsmötet fortsatte. Efter avbrott för lunch i Jernvägscaféet fortsatte mötet. Efter att mötet var avslutat på eftermiddagen på söndag hämtade veteranbussen och körde till Bor där våra tåg mot Alvesta- och Värnamo-hållen så småningom skulle gå.

Mötena inleddes med information om verksamheten det gångna verksamhetsåret, bl a att det fortsatt är 22 medlemmar. Ragnar Hellborg framhöll att det är viktigt att lämna remissvar för att tala om att man finns och har åsikter. Bidraget om 80 000,- från RAÄ har använts till seminarier, tjejgruppen m m. MRO har en fordran på JHRF för Almedalsdetagandet eftersom MRO kassör har skött den JHRF/MRO-gemensamma delen. Totalt omsattes 175 000,-, Almedalskostnaderna blev 10 000,- mindre än 2014 genom ThN-samarbetet. Det blev en vinst på 3 631,-.

Det blev en till stora delar ny styrelse: Per Englund (ordförande, nyval), Alexandra Sjöberg (sekreterare, nyval) och Åke Paulsson (kassör, omval) Revisor, Thomas Lange, och revisorssuppleant, Sven Fernkvist, valdes om och valberedning blev Anders "Ante" Svensson (omval) och Ove Karlsson (nyval).

En budget, baserad på oförändrad medlemsavgift (81 000,- från medlemsavgifter, 80 000,- från RAÄ) presenterades. De stora utgifterna är Almedalen, som

FRÅN STYRELSEN forts

blir något mer, säkerhetskonferensen, och tjejgruppen, som får något mindre.

Vår mötet fastställdes till att äga rum i Vadstena 2016-03-05 med MfWFJ som värd. Höstmötet 2016 har GHJ anmält att man kan vara värd för. Det föreslogs att höra sig för med NBVJ om något möte längre fram.

Anders Johansson berättade att om någon vill bedriva trafik på statens spår måste man ha utrustning för att trafikera dem. Anders Johansson, Thomas Lange, Johan Vinberg, Åke Paulsson och Björn Perneborn avtackade Ragnar Hellborg för det omfattande arbete som lagts ned – den förstnämnde lämnade över en tavla med symbolik om hinder och likheter, att mötas även om skillnader m m. Åke Paulsson avtackade även Lizette Hidlund. Ragnar Hellborg svarade att det har varit otroliga år, men med mycket arbete. Nu ska han syssla med att skriva järnvägshistoria.

Lördagens möte avslutades med att Torsten Nilsson gav en tillbakablick på sina år på Arbetets museum – han har nu börjat på Flygvapenmuseum, som chef för samlingsenheten. Han har under sina år jobbat mycket med att stötta arbetslivsmuseer. Han arbete började med vagnen som spårade ur i Vadstena och där är man nu på rätt spår. Han har också sett mycket annat, som tillblivelsen av nya Uppsala Östra, Ångans Dag och snickarverkstaden i Mariefred, alla bevarade hus i Jädraås, den långa banan Västervik–Hultsfred, *Mormors* nya panna och avslutningsvis att GHJ i år blev årets arbetslivsmuseum. Han har även fått se samarbetet som blev ThN växa fram – man måste gå samman för att lyckas mot de stora. Han tror det är viktigt med fortsatt deltagande i Almedalen genom att vara med där makthavarna samlas – att knyta kontakter inför fortsatta kontakter. Han tycker att det är förvånande att det finns två järnvägsorganisationer, dock tycks desamma vara nöjda med det. Det är även fantastiskt att det blev en tjejgrupp i MRO – det fanns inte på kartan 2000. Delegationen för industrisamhällets kulturarv blev start på arbetslivsmuseibidraget, som höjts från 4 till 6 MSEK. Men den fria entrén på centralmuseerna kommer att drabba de små museerna, varför han önskade få arbetslivsmuseibidraget höjt till 12 MSEK – då ska man kunna ta hand om ångpannor.

Han var glad för att red blev hedersmedlem i ArbetSam – och katalogsamarbetet. Det är inne att vara nördig nu, inte minst med modelljärnväg. Men nördighet ställer till bekymmer: en timmes tågresor funkar inte alltid. Avslutningsvis manade han till att jobba bättre med samarbete, ta hand om varandra och ge uppskattning, inte minst till Sten Erson-Wester, som jobbar bra med ungdomsverksamhet. I det ideella för jobbar man med sitt hjärta och kan bli kränkt – det finns mycket skitprat.

Åke Svensson, Trafikverkets projektledare för nationella järnvägsdatabasen, berättade om detta arbete (se Spårburen 7/15). Mer information finns på hemsidan Spårburen 1/16

www.trafikverket.se/njdb/. En fråga om checklista besvarades att det endast krävs begränsad informationslämning från museibanorna, men man får gärna skicka mer information. En fråga om vilket i dataformat uppgiftsoverlämnandet ska ske i besvarades med att det kan vara det ni har: Word, PDF m m.

Håkan Nordenadler berättade att Trafikverket har bytt ut helimpregnerade bokslipers och dessa finns upplagda i Storvik, JTJ har försett sig (låna) och erbjuder även andra intresserade föreningar att förse sig – han rekommenderade intresserade att kontakta Örjan Brandt, telefon 070-300 03 21, om detta. Ragnar Hellborg berättade något om remisser under året – dessa finns på hemsidan. En handlade om nationellt trafiksäkerhetstillstånd som bl a innebär att museijärnvägarna också ska slippa trakasseras med EU-regler. En fråga om det innebär att tillstånden ska sökas om besvarades med att det innebär det. MRO har även agerat för att museibanor inte endast ska kunna köra persontrafik. Dessutom har man besvarat remisser om föreskrifter om bedrivande av tågtrafik, Farokonventionen, Transportstyrelsens avgifter och namn på trafikplatser.

Åke Paulsson berättade att det blir ett nytt MRO-kort i plånboksformat, med tryckt namn på person och föreningen (motsvarande). Det hänvisar till MRO hemsida f giltighet. Det bli skärpta regler för att få kortet, man, vill ha en lista över kortinnehavare senast 2015-12-01 och de levereras senast 2016-02-01. Kortet nytrycks varje år. Han fortsatte med *Tågsläpp* 2015, som nu fungerar väldigt bra. Tågsläpp 2016 förslås bli 2016-04-24 med samma deltagarkostnad. Det ska fortsatt vara samma dag och klockslag i hela Sverige, Karaktären på evenemanget är *Öppet Hus* och man ska fortsatt bjuda på kaffet. Däremot kan man köra tåg och ta betalt för detta eller besöket. Framhölls att evenemanget framförallt handlar om att visa upp sig för sina grannar och för politiker.

Åke Paulsson berättade om Almedalen 2015, som genomfördes som ett ThN-samarbete på samma plats som föregående år. ArbetSam sökte tillståndet gemensamt för ThN-gruppen och det blev en lyckad constellation denna gång med bl a kraftigt sänkta platskostnader. JHRF/MRO ordnade tre seminarier. Det fanns även ett gemensamt seminarium – man kommer att fortsätta med detta och ThN-samarbetet om platsen även 2016. Han rekommenderade att fortsätta delta i Almedalen, men förnya organisationen och seminarierna. Han meddelade också att han inte kommer att vara lika aktiv, varför styrelsen behöver ta fram en ny PR-grupp. Mötet tyckte att det var bra att fortsatt satsa på deltagande.

Ragnar Hellborg meddelade att det finns två oavslutade ärenden med Transportstyrelsen: Ett är märkning av fordon invändigt i förarhytten, där GD medgivit att den kunde vara liten, men föreskrifterna är inte ändrade. Håkan Nordenadler berättade att man kan få en Excel-fil med sina fordon, Lars-Peter Åhs påpekade att bara lok till passagerartåg behöver registreras om man kör under 20 km/h. Ragnar Hellborg meddelade att den andra frågan var att krav på godkännande av utbild-

FRÅN STYRELSEN forts

ningsplaner har upphört – det ska inkluderas i tillsynen men det är inte gjort.

Ragnar Hellborg meddelade att en del föreningar har avtal med Previa om läkarundersökningar, bl a ÖSIJ, Kanske detta ska göra tillsammans och han har pratat med Previa om detta – det finns nu sådan möjlighet och de föreningar som vill kan hänga på, vilket mötet samtyckte till. Han har även pratat med Marie Ågren och fått statistik över olyckor, händelser m m från fem år, vilket skickas till medlemmarna,

Lizette Hidlund berättade angående tjejgruppen att man har haft svårt att få ihop möten men haft mejlkontakt: Det var klen respons om att söka pengar, men SkJ och MJ fick pengar. Hon kommer att fortsätta med denna grupp. Man har bytt medlemmar i gruppen och ska ha möte 2015-10--16 om tankar på nätverket. Frågor om kriterier för att få bidrag besvarades med att det ska handla om aktiviteter för att få kvinnor aktiva, om tjejgruppens storlek med att de f n var 6 st, om åldersspannet att de var från 23 år och uppåt, om syftet att det var att få fler tjejer aktiva och skapa nätverk, om projekten som fått bidrag att de handlade om forskning om kvinnor på järnväg och inbjudan till aktivitetsdag samt om detta var något som MROs RAÄ-pengar användes till att så var det.

Björn Perneborn berättade att TRI-gruppen blev färdiga med MRO Sjö förra året. Föreningarna lägesrapporterade:

- SkLJ ska skala bort ej tillämbart, kolla linjeboken och övriga föreskrifter och anpassa dessa, riskbedöma sakändringarna och har jobbat med detta i våras och somras. Man ska också se över utbildningsplaner. Efter detta arbete ska man gå till Transportstyrelsen och begära omprövning av tillståndet – det ska ändå sökas om senast 2018.
- MJ har gått in till Transportstyrelsen med sin version av nya MRO Sjö och har fått godkänt.
- ULJ har påbörjat arbetet, bl a kring linjeboken. Det finns en åsikt om att MRO Sjö inte var musealt korrekt, men en majoritet i föreningen är dock för ändring.
- SkJ har startat upp arbetet, haft 7 sammanträden, skrivit ett första utkast, gått igenom hänvisningar, ska kolla upp andra föreskrifter och linjeboken samt genomföra en remissrunda. 2018 är ett rimligt startår.
- AGJ har precis avslutat arbetet med nytt infrastruktur tillstånd, men har börjat titta på vad som behöver åtgärdas.
- ÖSIJ har en arbetsgrupp som har tittat på för- och nackdelar.
- MfWfJ försöker behålla befintlig Sjö, men behöver göra anpassningar.
- GHJ har haft mycket annat göra, men ska titta på detta.
- BösJ kör på sikt och har inte några signaler – man ska eventuellt snegla på vad MJ gjort.
- NBVJ vet inte.

- JTJ håller på och är i första gallringsdiskussionen
- OBJ har påbörjat diskussionen.

Björn Perneborn framhöll att han och TRI-gruppen står till förfogande.

Johan Vinberg berättade att MRO skrev några brev till FEDECRAIL 2014 med förslag, bl a till valberedning, och dessa möttes med viss skepsis. FEDECRAIL bjöd in till tre ordförandekonferenser bl a för att medlemmarna skulle komma med förslag. Säkerhetsfrågorna lyfts över till HOG-gruppen, som nu sitter med i ERA där idéerna föds och kan då kan vara med och föra fram museitrafikens synpunkter. Ordförandekonferenserna har varit, det kommer sammanställning från dessa, men man har flaggat för kolproblem. Ragnar Hellborg var med på ordförandekonferensen i Stockholm och framförde då att ungdomslägren är bra, men bör ha egen budget. MRO får avvakta och se hur aktiva man ska vara. Det är en nackdel att den museibaneaktive Brian Simpson pensionerats från EU, där han var ordförande för transport- och turismutskottet. Peter Heller och Anders Johansson från Sverige (MRO rep JHRF) är med i HOG-arbetet. Sten Erson-Wester framförde att det finns underutskott på aktiva i HOG, att man bör anmäla experter till arbetsgrupperna och därför leta efter sådana. Han gjorde även reklam för 2016 års kongress kring Bodensjön. Ungdomslägerdeltagandet får subvention. Johan Vinberg önskade skicka med till styrelsen att fundera på FEDECRAIL-gruppens fortsättning.

Sten Erson-Wester påpekade att även finns en världsorganisation WATTRAIN som i höst har möte i Japan. Ungdomslägren blir 10 år nästa år då det arrangeras i Tyskland, i Nürnberg och 2 andra ställen. Ungdomarna kan få nätverka, möta andra från ett tiotal länder, lära sig nya saker, och även delta i den till 50 % sociala och kulturella verksamheten på lägren. I år var det läger 2015-07-31—08-08 i Budapest m omgivning. Det var väl varmt där, men 24 ungdomar 14-24 år och 9 ledare deltog. Bland deltagarna var det 2 tjejer respektive bland ledarna 5. Från Sverige deltog tre ungdomar från MUMA. Han underströk att alla bör skicka information om detta läger till sina ungdomar, Deltagandet kostar 140 EUR i anmälningsavgift. Han jobbar med sponsring m m av lägren. En fråga om resorna till och från lägren besvarades med att det få ungdomarna själva stå för. 2017 blir det läger i Finland, 2018 läger i Sverige. I april 2016 bildas en ungdomsgrupp som har träffar parallellt med FEDECRAILs konferenser. Ett av syftena med lägren är att utgöra en rekryteringsbas. Någon undrade om det finns något liknande för pensionärer? Sten Erson-Wester svarade att det är dagens FEDECRAIL...

Red informerade om Tågsommar – se dokumentationen från JHRF höstmöte. En fråga om när materiel ska vara inne besvarades med 2015-12-23.

Åke Paulsson avtackade Per-Olof Söderpalm. Denne berättade att han har skrivit en bok tillsammans med Ragnar Hellborg om uttåget ur Egypten, påpekade att det varit gott kamratskap samt tackade Ragnar Hell-

FRÅN STYRELSEN forts

borg för åren. Valberedningsarbetet har varit bra, men andra för nu föreslå kandidater. (red 2015-10-03—04)

STYRELSEN INFORMERAR

har blivit det nya namnet på nyhetsbrev som skickas ut mellan Spårburen-utgåvorna – när det finns informationsbehov. Och informationsbehov har det funnits under den långa tiden sedan senaste Spårburen, så här kommer tre stycken nyhetsbrevstexter som påminnelse och dokumentation!

JHRF höstmöte

ägde rum i Arvidsjaur 2015-10-10—11 och samlade hela 18 personer från 15 medlemmar och gästen Jonas Lindh från Trafikverket. Aktiviteterna inleddes med rälsbussutfärd till Brännliden och åter för lunch och möte.

Jonas Lindh höll en uppskattad presentation av GSM-R och störningarna från 3G / 4G. Deltagarna passade också på att ställa många frågor. Viktigast var informationen om bidrag: Det arbetas på en blankett för förskottsbetalningar till föreningar inklusive handledning – när den är klar skickar han den till Anders Svensson som sedan skickar ut den på JHRF mejlinglista. Det diskuteras nivå på förskott och ett förslag är 60 % av beloppet – detta är dock inte beslutat ännu. Moms ska kunna ingå i beloppet. I blanketten fyller man i vem söker, på vilket fordon, vilken typ av installation som gjorts (CAB radio 8W och 2W i kassett). Det ska finnas med intyg på att utrustningen fungerar som den ska, kostnader man haft ska redovisas och fakturor bifogas. Av fakturor för installationen ska det framgå vilket fordon som avses. Det finns en bidragstrappa: CAB-radio får max 37 500,- före 2016-03-01, 2016-03-01—06-30 blir det halva beloppet. För installationer gjorda efter 2016-06-30 utgår ingen ersättning. Ansökningar om bidrag ska vara inlämnade senast 2016-12-01. Mer info, blanketter m m finns på www.trafikverket.se/samexistens.

Det är viktigt att tillverkaren får order senast 2015-10-15 för att man ska hinna få installationen klar i tid och få fullt bidrag. Kablar, telefoner m m levereras av Malux, telefon 0660-29 29 50. Filterleverantören heter Kaelus och telefon till Johan Nordhall på detta företag är 073-422 86 33, mejl johan.nordhall@kaelus.com.

Morrgan Claesson berättade att Thomas Tydal öppnat eget företag som kommer att sälja ett online-system som stöder *Trappen* – man ser de andra tågen kring sig, man kan ta ut tågorder, hantera linjeböcker m m. Han har genom samverkan ordnat ett specialabonnemang för 250,- per månad. Intresserade kontaktar honom på morrgan@tele2.se

På lördagkvällen blev det gemensam middag och mitt på dagen söndag avbrott i mötet för lunch.

Det informerades om Tågsommar, Tågsläpp och Almedalen. Nästa årsmöte och medlemmöte planeras äga rum i Oxelösund 2016-03-19—20. Utbildningsorganisationen informerade och utbildnings-, personal- och säkerhetsläget i föreningarna gick igenom inför kommande säkerhets- och utbildningsseminarier. Det informerades om att JTF tas över av Trafikverket från årsskiftet och blir TTJ (*Trafikverkets Trafikbestämmelser, Järnväg*). Avslutningsvis behandlades problemen med kontanthantering och tips om inköpsställen efterlystes.

Utförliga minnesanteckningar från mötet kommer inom kort.

Anders Svensson, Sekreterare
(*Nyhetsbrev 2015-10-13*)

Erbjudanden från EVS

Från företaget EVS i Borlänge, där JHRF-styrelsesuppleanten Björn Santesson arbetar, kommer ett antal erbjudanden enligt nedan.

EVS erbjuder medlemmarna i JHRF och MRO revision av elmotorer, generatorer och annan elutrustning.

Det innebär att företaget erbjuder revisioner till ett för föreningarna förmånligt pris där upplägget är tänkt som följande:

Att EVS får delen skickad till sig för en statusbedömning och en prisindikation till föreningen. För exempelvis elmotor som behöver renoveras sker följande:

- Inprovning
- Statusbedömning
- Prisindikation
- Renovering
- Utprovning
- Leverans

Skulle kostnaden bli för hög och en renovering således inte ska ske, blir det bara en kostnad för att inprova och statusbedöma.

Sker en revision så tas en diskussion med föreningen om timpriset vid varje tillfälle som blir rabatterat; materialet som ingår i en revision kan vi inte göra något åt prismässigt.

Priserna är redan pressade, däremot vill EVS ha förtroendet att plocka in elmotorerna eller vad som har skickats i produktionen när beläggningen är lägre. Det är då som vi har möjligheten att ge ett bra timpris och en bra service till museiföreningar.

Nu har EVS även tagit fram ett alternativ till de gamla säkringarna som sitter under golvet i vagnarna. Det är moderna säkringar men avpassade för 16, 2/3 Hz. Säkringarna finns just nu i storleken 16 och 20 A.

STYRELSEN INFORMERAR forts

Vi har hittat en lösning att pressa om luftslangarna till bromsen. Alltså slangarna som förbinder vagnarna.

Kontaktperson:
Björn Santesson
EVS i Borlänge
Paketgatan 12
784 72 BORLÄNGE
tfn: 0243-85980
www.evs.se

Anders Svensson, Sekreterare
(Nyhetsbrev 2015-12-18)

Nomineringar till styrelse m m

Tiden för förbundets årsmöte närmar sig, se nedan. Som tidigare meddelats kommer Jonas Svartlok inte att stå till förfogande som förbundets ordförande för ytterligare en mandatperiod. Det är nu upp till förbundets medlemmar att nominera lämpliga kandidater till förbundets styrelse. Nomineringar skickas till valberedningen (nominering@jhrf.se) i god tid innan årsmötet.

Så här ser dagens styrelse och revision ut:

Jonas Svartlok	Ordförande
Anders Johansson	Ledamot
(Sten Nordström	Ledamot t 2017)
(Anders Svensson	Ledamot t 2017)
Stefan Blomstrand	Ledamot
Micke Däckfors	Suppleant
Björn Santesson	Suppleant
Peter Alsén	Revisor
Carl-Erik Olsson	Revisor
Lars Nilsson	Suppleant
Mats Ragnarsson	Suppleant

Valberedning:

Henrik Arvidsson Samsonowitz	
(sammanställande)	072-913 16 78
Morrigan Claesson	070-787 36 44
Lars Lindström	070-660 36 96

Års- och vårmöte 2016

äger rum i Oxelösund med omnejd lördag-söndag 2016-03-19—20. Styrelsen återkommer så snart som möjligt med inbjudan med tider, priser m m. (Jfr ovan; red anm.)

Tågsläpp 2016

Tågsläppsgruppen saknar fortfarande svar från några av 2015 års deltagare om man önskar delta i 2016 års Tågsläpp eller ej – om ni önskar vara med men saknas nedan så kontakta genast anders.svensson@jhrf.se för besked! Hittills anmälda: BJs, FMBBM, FSVJ, FVJ, JvmV, KUJmf, MfGDJ, MfWFJ, mfÖSJ, MJ, MUMA, NBVJ, NJ, NÅK, RBV, SkLJ, SKÅJ, SRJmf, SSJF och ÖSIJ. (Dessutom tillkom SMoK och SÅS; red anm)

Tågssommar 2016

Även Tågssommarorganisationen saknar en del underlag till texter, betalningar och besked om annonsering önskas. Hur det ligger till med texterna kan ni se på Tågssommars www.teknikarv.se/ts/underarbete/ arbetshemsida.

Evenemangskalendrar

Efter något års uppehåll har styrelsen beslutat att återigen börja prenumerera på JInF:s evenemangskalendrar till medlemmarna. Upphållet har berott på flera saker, bl a tekniska orsaker. Men nu är kalendrarna igång igen för fullt och ger dels bra översikt över vad som händer (i vid mening) i järnvägs-Sverige och dessutom underlag för att undvika tidskollisioner med de evenemang man själv planerar. Kalendrarna kommer åtta gånger om året med planerad start i februari.

Anders Svensson, Sekreterare
(Nyhetsbrev 2016-01-17)

TRV INFORMATIONSMÖTE JTF

ägde rum i Trafikverkets egna lokaler i Borlänge 2015-10-15 med ca 40 st närvarande.

Terje Johnsson hälsade välkommen. Han berättade som **inledning** att temat för dagen är information om förändringen, men också at diskutera utbildningens roll. Han gick igenom agendan och framhöll att ingen fråga är för liten eller för stor för att lyfta. Därefter presenterade deltagarna sig – från JHRF, fanns, förutom red, även Stefan Blomstrand, Micke Carlsson och Björn Fura med.

Terje Johnsson berättade under punkten **ingående information om förändringen** att man håller på med förberedelsearbetet för något som troligen kommer, men det finns ännu inga beslut om att upphäva JTF, dock är Transportstyrelsens avsikt att göra det. Åsa Anderzén berättade att Trafikverket förberett sig för detta från 2013. Terje Johnsson fortsatte med att berätta om lösningen i stort: De övergripande EU-reglerna för trafik är för översiktliga varför man ska bestämma regler för trafik och arbete för den infrastruktur som Trafikverket förvaltar. I princip kommer TTJ att bli identisk med JTF (JvSFS 2008:7) – man ska mest bara klistra på en Trafikverkslogo. Den gäller via Trafikverkets Järnvägsnätsbeskrivning (JNB) och Trafikavtal (TRAV), blir ett Trafikverksdokument (TDOK) och utgör en grund för andra infrastrukturförvaltares (ca 400) motsvarande regelverk – man har kommit överens med de andra om ett likalydande regelverk. Nytt är att förvaltning och utveckling av bestämmelserna drivs tillsammans med branschen för att vara överens – processen har redan startat. Björn Fura undrade om formatet blir A5? Terje Johnsson svarade att till att börja med blir även formatet som i dag, men det kan komma att förändras senare. Kenneth Sörestedt undrade om alla som har huvudspår är med på att skriva

TRV INFORMATIONSMÖTE JTF forts

likalydande regler? Terje Johnsson svarade att det är de.

Terje Johnsson fortsatte med att det funnits en referensgrupp för JTF hos Transportstyrelsen, men man vill göra något bättre. Förvaltningen av TTT knyts till FRI - han berättade något om FRI - och det har träffats en överenskommelse om arbetssätt mellan Trafikverket, BTO och FSJ. En del i detta är att ett *Regelråd* etableras som startar med en mindre grupp med representanter för de tre ovan nämnda och någon representant för övriga infrastrukturförvaltare (och han presenterade kort deltagarna). Regelrådet hade ett första möte för två veckor sedan och man håller på med planen för aktiviteter nästa år. Rådet står för den strategiska ledningen av arbetet och tittar också på EU-utvecklingen samt studerar exempelvis frågan om att köra längre godståg. Tidigare har alla kunnat skicka in JTF-förslag till Transportstyrelsen, nu ska i stället alla goda idéer hanteras inom den egna organisationen innan de går till TRV. Former för styrning, *samråd*, tvistehantering och uppföljning finns.

Någon frågade vart de mindre företagens frågor tar vägen? Terje Johnsson svarade att de får ta direktkontakt med Trafikverket, i första hand med Maria Hedqvist. Någon påpekade att det är hemskt svårt att få in frågor skriftligt och därför stängs en stor portion möjliga frågor ute. Terje Johnsson svarade att man måste ha en övergångsperiod för att se hur det fungerar - man kommer att ta emot direktrapporteringar men då återkoppla till dennes organisation. Någon påpekade att i stora organisationer försvinner man i stället som enskild. Micke Carlsson påpekade att det handlar om avvikelshantering till den organisation som förvaltar TTT. Terje Johnsson påpekade att varje organisation ska ha organisation, struktur och regler för att fånga upp sådant. Någon undrade om det finns motsvarande regelråd för andra transportslag? Terje Johnsson svarade att det fungerar väldigt olika i de olika transportslagen, men man har tittat lite på hur det fungerar för andra transportslag. Någon tyckte att man fastnat lite i järnväg och undrade om man kan få in motsvarande kompetens från andra trafikslag i arbetet? Terje Johnsson tyckte spontant att idén var bra.

Någon undrade om det uppstår tolkningstvister och man vill ha snabbt svar från någon på Trafikverket, vart ska man då vända sig? Terje Johnsson svarade att det ska finnas möjlighet att vända sig Trafikverket, men det bör finnas någon inom den egna organisationen för detta. Men direktkontakt med Trafikverket kan behövas om man går bet inom organisationen. Samma någon påpekade att det kan handla om att man har olika bilder inom organisationen. Stefan Blomstrand undrade hur man gör om olika tolkningar sker? Johan Hellström föreslog att ha något på hemsidan om dagens TTT-fråga med svar. Stefan Blomstrand föreslog att efter organisationens egen behandling av tolkningstvisten skicka information om vilken tolkning som gjorts till Trafikverket. Maria Hedqvist påpekade att FRI finns som ett forum för TTT-frågor. Blanketten för kontakter Spårburen 1/16

om TTT är inte klar än och man är kanske inte helt perfekta vid starten 2016-01-01. Terje Johnsson tyckte att det var bra att denna fråga kommer upp - att delge varandra information behövs. Åsa Anderzén höll med om att det behövs en organisation för snabba svar. Någon påpekade att när en regel har skrivits måste man ha haft en tanke om hur den ska tolkas - det kommer ofta upp frågor från elever på utbildningarna vad regeln betyder. Terje Johnsson framhöll att han kommer tillbaka till detta under utbildningspunkten.

Någon påpekade att vissa saker i de finska reglerna ser enkla ut men uppfyller samma säkerhetskrav - har man tittat på andra länder? Terje Johnsson svarade att ibland fungerar det, man bör lyfta blicken så att man harmoniserar med andra länder och detta måste vara prioriterat på längre sikt.

Någon undrade över sammansättningen av regelrådet och påpekade att i Storbritannien har man varit noga att få med hela branschen - har man funderat på sammansättningen i Regelrådet, t ex roterande representation m m? Maria Hedqvist svarade att i Storbritannien utgör motsvarande råd ett standardiseringsorgan med större uppgifter - man bör även ha större samlingar med branschen utöver regelrådet. Kim Bäckström påpekade att inte alla järnvägsföretag och entreprenörer är med i BTO respektive FSJ. Men man måste ha med allas synpunkter - vad som kan vara bra för de stora kan var dåligt för de små. Terje Johnsson svarade att dagens Regelråd är den första version och man behöver se om någon kan samlas utbildningsorganisationernas synpunkter. Man får se över detta och måste (under tiden) ha en parallellösning för de som inte är med genom att ta kontakt direkt med honom. Regelrådet kan se annorlunda ut om ett halvår - det är inte hugget i sten. Kim Bäckström tyckte att var bra att använda FRI som forum. Terje Johnsson fyllde på med att Regelrådet ska arbeta med prioriteringen av vilka uppgifter som ska arbetas med den närmaste tiden - det ska vara information och dialog om detta på årets sista FRI-möte. En samrådsplan ska utarbetas för varje projekt. Ändringar sker i samband m tidtabellskiftet i december, men eventuellt även på våren varje år.

Någon efterlyste någon form av nyhetsutskick vid förändringar samt undrade över övergång till format A5? Terje Johnsson svarade att många vill ha ändrat format, men det blir inte nu. Maria Hedqvist svarade att det kommer nyhetsutskick. Man behåller format, men ser över hänvisningar till Transportstyrelsen m m. Terje Johnsson fortsatte med att det även blir möjlighet till nedladdning av dokument och en brevlådefunktion tj@trafikverket.se.

Någon undrade om de särskilda trafikreglerna för ERTMS-banor kommer som en TTT? Terje Johnsson svarade att det ser lite konstigt ut nu, men ett arbete ska ske nästa år om att arbeta ihop dem. Nu blir det inga sakändringar - arbete med sådant påbörjas nästa år.

TRV INFORMATIONSMÖTE JTF forts

Någon undrade om TTJ kommer att bli bestående, eller blir det stora omarbetningar? Terje Johnsson tyckte att det ska vara stabilt. Åsa Anderzén påpekade att några områden tittar man tittar man på för att genomföra förändringar. Terje Johnsson fyllde på med att det bl a handlar om passage av signal i stopp och rutiner när lokförare behöver kliva av tåg på dubbelspår. Man har tittat på de synpunkter som kommit in till Transportstyrelsen, inom Trafikverket, till BTO m m. Det är långa Excel-listor och är inte utvärderade, varför man inte kunnat komma vidare med detta nu, men ska jobba vidare med dessa. Man ska inte starta för mycket förändringar för att orka med att genomföra dem. Kim Bäckström påpekade att regler för Vistelse i Spår skulle platsa i TTJ – nu är det stor osäkerhet efter vilka regler man är utbildad varför detta är ett prioriterat område. Någon påpekade att tre spår egentligen inte kan passeras...

Någon påpekade att TDOK är riktlinjer, därmed uppstår en osäkerhet rättsligt. Maria Hedqvist svarade att de är styrande dokument för Trafikverkets infrastruktur. Någon tyckte att man ska kalla en regel för regel, inte riktlinje, samt att de inte ska publiceras i Word-format och inte ändras i onödan. Johan Hellström påpekade att lastningsföreskrifter har olika järnvägsföretag olika regler för, men de lastade vagnarna trafikerar samma infrastruktur. Kim Bäckström efterlyste en vision om vad som ska gälla på Trafikverkets anläggning och också om vad skolorna ska kunna lära ut. Terje Johnsson svarade att det finns principer om vad infrastrukturförvaltare och järnvägsföretag ska göra och Trafikverket måste driva sin del. Någon påpekade att det är stenhårda regler om lastning för vägtrafik och det borde vara samma regler för alla på Trafikverkets anläggning. Terje Johnsson svarade att det fungerar olika för olika transportslag. Maria Hedqvist påpekade att här skiljer sig de olika transportslagens EU-lagstiftning och järnvägsföretagen ska sköta lastningsregler enligt EU, men man kan gärna låta BTO samordna dessa. Någon berättade att BTO träffas 2015-11-04 om just lastningsregler och har anställt kompetens för detta. Åsa Anderzén påpekade att detta var med tidigt i diskussionerna om TTJ och att man vill att BTO kliver fram och samordnar mer. Järnvägsorganisationsutredningens kommande förslag ger också viss osäkerhet om vilka roller det blir för olika organisationer.

Terje Johnsson framhöll att avsikten är att fortsätta utveckla TTJ med kraft så att den inte försvårar järnvägens utveckling. Micke Carlsson efterlyste regler för hur man bär sig åt när man transporterar gods på Trafikverkets anläggning. Någon efterlyste något mitt emellan – inte för detaljerat, mer som en inriktning. Terje Johnsson fortsatte med att diskuterats om nytryck – JTF finns ute i ca 10 000 exemplar, varför man inte tänker sig massivt nytryck utan att det i stället ska komma ut succesivt efter att innehållet förändras. Maria Hedqvist undrade hur de församlade såg på ändringstryck överhuvudtaget: TTJ är tänkt att bli ett lösbladssystem och det skulle då bli en sida att byta ut – diskuteras svårigheterna med detta? Någon påpekade Spårburen 1/16

att beställer man 50 exemplar ska ändringstrycken vara inarbetade. Micke Carlsson svarade att det beror på formatet – är det elektroniskt ska man byta allt, för papper ska man ändra blad. Flera talade för behovet av pappersversion, andra förordade att ha senaste version nedladdbar. Stefan Blomstrand önskade även ha varje ändring i en separat fil. Maria Hedqvist svarade honom att man tänkt så. Någon framhöll att möjlighet att på hemsidan beställa tryckta TTJ också är bra.

Terje Johnsson påpekade att man även tittar på vad det fjärde järnvägspaketet kan betyda. Någon framhöll behovet av att tolkningar återkopplas. Terje Johnsson meddelade att nästa möte i Regelrådet är i veckan 2015-10-19—23 och att han där tar upp vad som kommit fram vi detta möte. Någon föreslog att även sprida de frågor och svar som kommit. Åsa Anderzén berättade att det planeras hemsida för TTJ. Terje Johnsson fyllde på med att den kommer att finnas någonstans på www.trafikverket.se och där ska man kunna hitta berörda dokument, kontaktuppgifter, nyhetsblad o dyl. Maria Hedqvist fyllde på med att det även planeras anmälmingsmöjlighet till ett prenumerantregister för ändringar från 2016-01-01. Åsa Anderzén undrade om det finns andra önskemål om hemsidan? Johan Hellström föreslog TTJ som en html-fil. Någon önskade även möjlighet att begränsa sökningar till TDOK som bara handlar om järnväg. Stefan Blomstrand efterlyste en tolkningsdatabas, som kan börja läggas upp redan vid utarbetningen av reglerna – importera gärna sådant material från Transportstyrelsen, om det redan finns. Kim Bäckström undrade om man får med material från Transportstyrelsen referensgrupper till TTJ? Terje Johnsson svarade att man har Excel-listor med förslag men också tittar på annat.

Någon undrade om namnet (bakom) TTJ är beslutat? Terje Johnsson svarade att det är det.

Terje Johnsson undrade vilka förslag som fanns angående **utbildningens roll**? Det handlar om gemensam kunskapsöverföring, som är viktigt i arbetet. Utbildningen kommer även med i den vidare förbättringen och utvecklingen. Han undrade om vem som helst kan starta utbildning? Blir man godkänd? Stefan Blomstrand svarade att utbildaren prövas mot Transportstyrelsens regelverk. Någon påpekade att det gäller utbildning av förare, annars inte. Stefan Blomstrand och red nämnde att EU kan vara på väg att även inför utbildningskrav för ombordpersonal, men Transportstyrelsen håller emot. Någon undrade vad som hände med tidigare krav på utbildare? Micke Carlsson svarade att det fortfarande är samma regler, men nu som beställarkrav. Från Järnvägsskolan framhölls att regelverken är inte är ett måste nu, utom för förare. Kim Bäckström undrade vad som händer med JP? Det finns nu ingen central registrering om vilka som vilken kompetens. Åsa Anderzén svarade att det togs ett beslut om att lägga ner JP – Trafikverket ska nu kontrollera entreprenörers behörighet via sina projektledare. Transportstyrelsen har tittat på detta och det fungerar inte så bra. Det finns nu ingen central kontroll av behörighet.

TRV INFORMATIONSMÖTE JTF forts

Någon påpekade att behörigheten ska ingå ID06-korten. Åsa Anderzén påpekade på dessa finns inte uppgift om hälsokraven är uppfyllda, men detta är uppe på bordet. Från ISS meddelade man att man håller på med städning – där har man fått krav på riskbedömning kring tömning av papperskorgar! Någon påpekade att man kan ha kortläsare till ID06-korten för att se utbildningar. Det finns dock även olika kvalitet på utbildare. Det gäller att tänka på hur man utbildar. Från Järnvägsskolan meddelades att man hade föreskrifter där kravet på lärarna fanns, men dagens TDOK 2014:04 har endast allmänna krav. Någon framhöll att det är svårt att konkurrera med oseriösa utbildare. Någon framhöll att ett järnvägsföretag är ansvarigt för all sin personal och man måste som köpare säkerställa att utbildningen uppfyller de krav man ställer – man måste kolla mycket själva. Micke Carlsson påpekade att beställaransvaret är det svajigaste. Från Järnvägsskolan framhölls att man har utbildningskrav för allt i säkerhetsstyrningssystemet. Det finns inte utbildningsplaner som ger godkända elever på kortare tid – det handlar om tillämpningen. Micke Carlsson framhöll att utbildare och beställare har olika syn på vad utbildningen ska omfatta. Från Järnvägsskolan påpekade att Transportstyrelsen inte ska godkänna utbildningsplaner, men borde kanske godkänna utbildare.

Terje Johnsson konstaterade att förarutbildningen är reglerad, annat utbildande mer löst. Någon påpekade att nuläget ger Trafikverket ypperliga möjligheter att ställa helt andra krav. Någon påpekade att regelverken har en trafiksäkerhetsfunktion, men även handlar om arbetsmiljö – man ska inte omkomma under jobbet. TTJ borde vara mer av arbetsmiljöföreskrift än säkerhetsföreskrift. Någon påpekade att det mer handlar om vad utbildningen innehåller än vilken tid den tar. Tidsåtgången beror också på hur många som utbildas samtidigt. Från Järnvägsskolan framhölls att dess normtid har en bakgrund. Någon framhöll att det är viktigast vad den utbildade ska kunna efter utbildningen – tidsåtgången är även beroende på vilka som utbildas. Någon påpekade att man måste ha krav på de som utbildar i skydds-föreskrifter. Från Järnvägsskolan påpekades att man endast kan genomföra praktik i mindre grupper. Någon önskade slå ett slag för lärarseminarierna där det är mycket korvstoppning, medan det i andra sammanhang är mer anpassat. Micke Carlsson påpekade att det inte finns någon definition av en bra lärare och utbildning – man måste få veta vad eleverna ska kunna efteråt.

Någon framhöll att även pedagogisk förmåga är viktig – det borde vara högre krav på detta. Från Järnvägsskolan framhölls att man har med detta i lärarutbildningen. Terje Johnsson sammanfattade med att det känns som när det gäller lokförare är utbildningskravet riggat och tänkt, annat är friare på gott och ont, att det är värdefullt att titta på detta lite djupare för att om det behövs förbättra för seriösa aktörer för att få fram vad som krävs. Från ISS föreslogs att titta på vilka krav andra yrkesområden ställer – det bör inte vara andra regler än inom andra områden. Terje Johnsson påpekade att före Spårbyrå 1/16

1988 fanns bara SJ, därefter även Banverket för att efter 2000 bli mycket mer – det gäller att förhålla sig till detta. Man kan fundera om det går att bättre – mycket förändrades vid flytt till Trafikverket. Åsa Anderzén föreslog att titta närmare på detta. Någon påpekade att från ett visst datum skulle utbildare och examinatore godkännas och beläggas med avgift, vilket kan vara 10 % av omsättningen till avgifter för ett litet företag. Red fyllde på med att är ännu värre med avgifternas andel av omsättningen för ideella föreningar...

Terje Johnsson meddelade angående **rutiner** att kontaktuppgifter till Trafikverkets förvaltningsorganisation biläggs i ett utskick efter mötet. Hemsidan kommer att få all info, man har fått en del inspel under dagen, men tar gärna emot mer. Från ISS påpekades att Trafikverket tar hand om TTJ, men hur gör vi som i våra säkerhetsstyrningssystem ska hänvisa till att TTJ användas? Terje Johnsson föreslog att hänvisa till detta. Kim Bäckström önskade en hint i förväg om vilken dokumentbeteckning man ska hänvisa till? Terje Johnsson svarade att det blir TDOK 2015:0309 – men avvakta att det verkligen blir innan ändringar i den egna dokumentationen görs. Terje Johnsson undrade om det var bra träffas så här? Någon önskade även att träffar ordnas i instruktörsammanhang. Kim Bäckström tyckte att denna träff var en väldigt bra modell. Någon önskade fortsätta med dessa möten med företrädare för många olika sektorer – utbildning, järnvägsföretag, infrastrukturförvaltare m m – representerade. Terje Johnsson undrade om mötena behövs någon gång per år? Kim Bäckström svarade att det beror på om det är mindre eller större ändringar på gång. Någon tyckte att en gång per år kan vara grundutbudet, sedan kan extra träffar läggas in efter behov. Några framhöll att på de seminarier som regelbundet anordnas är det mycket som inte hinns gås igenom. Micke Carlsson framhöll att dessa riktas mot spårentreprenörer och det är bra, men de får gärna breddas till att omfatta järnvägsföretag eftersom det är intressant att få direktinformation från Trafikverket. Någon framhöll att kostnaden verkar vara konstant, men läggs på utredning i st f utbildning.

Kenneth Sörestedt konstaterade under punkten **ev akuta problem** att vi fått veta att JTF går mot TTJ, men vad förväntas ingå på längre sikt? Kan det vara *Vistelse i Spår*, lastningsföreskrifter, bromsföreskrifter; fler saker som arbetsmaskiner i spår? Vad som bör och inte bör finnas med behöver begrundas djupare. Terje Johnsson framhöll att omfattningen kan bli som vi vill – skicka förslag och synpunkter inklusive motivation på mejl tj@trafikverket.se. Regelverket startar som i dag, ska utvecklas i små steg, men man ska ta med sig alla tankar och synpunkter. Man ska även se dessa regelverk tillsammans. Åsa Anderzén påpekade att detta är ett dynamiskt område och för att bli bra är man beroende av input, man stänger inte dörren för idéer och vill gärna ha synpunkter. Från ISS påpekades att man hade växlingsförordningen, den är borta idag, men har idag arbetsmiljöregler. Samma är det med fordon, vad om dem finns med i regler? Han tyckte att man ska skilja på trafiksäkerhet, arbetsmiljö och fordon och

TRV INFORMATIONSMÖTE JTF forts

föreslog att ta ut arbetsmiljöverket att titta på dagens skydd.

Terje Johnsson undrade om det är något som det behövs få svar på idag? Peter Heller undrade om någon har bedömt om detta påverkar trafikillståndet? Terje Johnsson svarade att man gör en egen bedömning. Åsa Anderzén svarade att Clas Elgemyr på Transportstyrelsen är införstådd med lösningen. Peter Heller undrade hur man hanterat bytet? Terje Johnsson svarade att Transportstyrelsen är väl informerad om lösningen, tycker den är bra och inte innebär några risker. Någon undrade om det gjorts riskanalys? Åsa Anderzén svarade att det har Transportstyrelsen gjort. Någon undrade om man kan ta del av denna? Räknar man med att alla ska göra egen riskanalys? Åsa Anderzén svarade att det inte ska behövas.

Terje Johnsson uppmanade som *avslutning* alla att gärna återkomma! Åsa Anderzén påpekade att hon gjort anteckningar i dag, upplevde att dagen fyllt sitt syfte, att man har fått en bättre känsla av vad man ska titta på, vad som ska värdera upp eller ner, tryckas vidare på internt samt analysera vad som kommit fram. Det viktiga under dagen har varit tolkningsfrågan, att det ska vara lätt att komma i kontakt med TTJ-gruppen, att den vill ha input, att fundera på hur man bättre koppla ihop detta arbete med kompetensfrågor kring lärare samt att tillstånd för utbildning är fragmenterat vilket behöver funderas mera på. Inom vägsidan har det varit ganska stora förändringar på senare tid. Det finns ganska stor potential i detta, men behöver avvakta lite vad järnvägsorganisationsutredningen kommer fram till. Det har varit en bra dag och hon tackade alla för inspelen. Terje Johnsson fyllde på med att man fått ge information om nuläge och framåt, mycket är sig likt, men man läggertill en del om hur regelverket ska fungera framåt. Det har varit värdefullt att träffa er om man behöver tänka till om tolkningsfrågan. Han undrade om det ska vara regelbundenhet i dessa träffar? Nästa alla tyckte det. Johan Hellström önskade även få med tågklarare. Terje Johnsson konstaterade att det var lugnt på det akuta området och undrade om mötet fungerat bra? Alla tyckte att det fungerat bra! (red 2015-10-15)

ThN-MÖTE 9

Plats: MHRF Kansli, Anderstorpsvägen 16, Solna

Tid: 2015-11-03 kl 10 – 15

Närvarande:

Lars Amréus, riksantikvarie (LA; punkten om RAÄ), Gunnar Carlsson (GC), VHS, Peter Edqvist (PE), ordförande MHRF, Per Englund (PEn), ordförande MRO, Rolf Eriksson (RE), VHS, Malin Erlfeldt (ME), kansli-sekreterare MHRF, Kjell Franzén (KF), EAA Sverige, Lovisa A Grentzelius (LG), verksamhetsutvecklare ArbetSam, Stieg Ingvarsson (SI), ordförande SFF, Håkan Johansson (HJ), ordförande SÅF, Anders Lind (AL), ordförande ArbetSam, Rutger Palmstierna (RP), ordförande BHRF, Curt Sandberg (CS), ordförande

EAA Sverige, Anders Svenson (ASv), kassör SÅF, Anders Svensson (AS), sekreterare JHRF, Helena Törnqvist (HT), arbetslivsintendent Arbetets museum.

Deltagande organisationer: Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd, ArbetSam, Båthistoriska Riksförbundet, BHRF, Experimental Aircraft Association (Sverige), EAA, Järnvägshistoriska Riksförbundet, JHRF, Motorhistoriska Riksförbundet, MHRF, Museibanornas Riksorganisation, MRO, Svensk Flyghistorisk Förening, SFF, Sveriges Ångbåtsförening, SÅF, Vagnshistoriska Sällskapet, VHS.

Anteckningar:

Öppning av mötet

HT öppnar mötet och hälsar alla välkomna. Mötet inleds med en kort presentationsrunda.

Riksantikvarieämbetet

LA inleder med att berätta om RAÄ. RAÄ är den nationella statliga myndigheten för kulturarv. RAÄ har i uppdrag att se till att kulturarvet bevaras, Riksantikvarien beundrar det vi gör i Almedalen, att det är bra att vi agerar gemensamt. Det finns några frågor som är angelägna

- Stärkt bevarande för det rörliga kulturarvet, innehållet i motionen
- Ökat stöd till arbetslivsmuseer och till ideella organisationer

RAÄ har lyft fram till regeringen att öka bidraget till arbetslivsmuseerna och ideella organisationer. Ansökningstrycket är hårt. Det kommer vanligtvis in ansökningar för 30 miljoner kronor, trots att man vet att det är svårt att få bidrag.

RAÄ ser att varje krona ger väldigt stor avkastning.

RAÄ kan som myndighet inte driva frågor som vi enskilda organisationer kan.

Föreslår att vi arbetar med artiklar för att påverka politiker och politiska ekonomiska prioriteringar.

Bidraget till ideella organisationer (4,5 miljoner kronor): RAÄ försöker att hålla en stabilitet i bidraget till organisationer som visar en bra verksamhet. Bidragen till organisationer och till arbetslivsmuseer ser ut att finnas kvar. RAÄ får ramar på tre år. Svårt att se att ramen skulle minska. Bra att även lyfta våra verksamheter som besöksmål, att samverka med turistorganisationer. Bra att lyfta upp och synliggöra våra teman och vårt område.

GC, BHRF arbetar på en databas. Nu registreras båtar. Den databasen kan komma att användas i politiska påtryckningar.

RAÄ fördelar, FOU anslag. 15 miljoner per år. RAÄ skriver nu på en ny femårsplan och LA vill där lyfta in den här typen av forskning kring besöksmål. Kulturarvet som besöksmål. Sociala funktionen viktig. All statlig verksamhet ska se till de fyra politiska kulturmål som finns.

ThN-MÖTE 9 forts

ThNs förslag på motion

är inskickad i september 2015. Flera partier har tagit upp förslaget som motion. Nu avvakta och se vad som händer. Lars Amréus meddelar att RAÄ ställer sig bakom ThNs förslag på motion, att vi kan hävda att vi får stöd av RAÄ när vi kontaktar politiker vad rör regel-systemet kring det rörliga kulturarvet.

Humankapital: Viktigt att lyfta fram frågan om utbildningar och kunskapsöverföringar. Ida Dickson har gjort en förstudie om kompetensöverföring. LA förstår problematiken kring regelverk. Vi har det inte värst – fåbodarna har det värre. Bra att visa på exempel från utlandet hur de hanterat frågor och regelverk.

LA på *Twitter* en halvtimme efter mötet: Tack @ThNswe för givande möte. Era tiotusentals medlemmar gör storartade insatser för att bevara och förmedla kulturarv.

Föregående protokoll

lades till handlingarna.

Förslag på organisationsstruktur

HT presenterar rubricerade. Betonar att nätverket ska koncentrera sig på det som är gemensamt för alla organisationer. De enskilda föreningarnas problematik ska inte tas upp i det här forumet.

I ThN samlas de centrala nationella arbetslivsmuseior-organisationerna, inte enskilda föreningar:

- Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd, ArbetSam
- Båthistoriska Riksförbundet, BHRF
- Järnvägshistoriska Riksförbundet, JHRF
- Motorhistoriska Riksförbundet, MHRF
- Museibanornas Riksorganisation, MRO
- Svensk Flyghistorisk Förening, SFF
- Sveriges Segelfartygsföreningen, SSF
- Sveriges Ångbåtsförening, SÅF
- Vagnshistoriska Sällskapet, VHS
- Veteranflyggruppen EAA Sverige

Bra och praktiskt att vi arbetar gemensamt. Det ger mer tyngd och det blir enklare att få möjlighet att träffa viktiga personer. Viktigt att vi fokuserar på gemensamma frågor. Idag har många olika ingångar till nätverket.

Syfte:

- a. Verka för frågor som är gemensamma för alla, inte för enskilda organisationer.
- b. Samarbeta angående det regelverk och beslut som påverkar förutsättningarna för det rörliga kulturarvet.
- c. Vara det gemensamma forum som är samarbetspart för att skapa förutsättningar för att på bästa sätt bevara och utveckla området. Viktigt att alla är med i processen.
- d. Att alla organisationer står bakom en skrivelse.

Beslut: Att anta ovanstående förslag på syfte.

Målsättning: Tillsammans lyfta och driva påtryckningar och frågeställning som gemensamt påverkar bevarandet och driften av det rörliga kulturarvet.

Målgrupp: Politiker och beslutsfattare. En del politiker bör vi kontakta gemensamt, en del politiker enskilt. ThNs målgrupp är inte enskilda besökare eller gemene man.

Metod

- a. Möten på ordförandenivå. Långsiktiga mål och strategier. De ska inte vara arbetsmöten. Totalt två möten per år. Förslag att ha ett ordförandemöte ganska direkt efter Almedalen.
- b. Möten för arbetsgrupper. Förslag att vi har en grupp som förmedlar information om event.
- c. Agera tillsammans i Almedalen. Att varje år utse en Almedalsgrupp. Almedalsgruppen träffas en gång/år övriga möten via Skype.

Beslut: Att målgruppen ska vara beslutsfattare och politiker. Att det är viktigt att begränsa arbetsuppgifter och aktiviteter kring marknadsföring. Att respektive organisation kan informera om ThN på respektive organisations hemsida. Att det viktigt att vi prioriterar frågor. Att ThN inte har egenvärde, att ThN är nätverk för samtal och samarbete mellan organisationer.

Synliggörande: ThN gör ett bra arbete i Almedalen. Där blir vi synliggjorda. Där finns kontakter med politiker. Där ska vi lägga fokus. De organisationer i ThN som tar fram guider och almanackor kan titta närmare vilka man gör utskick till idag och se om de utskicken kan utvecklas.

Kommunikation: Förslag att skapa mejlgrupper för ThN. Beslut: Att Helena får i uppdrag att uppdatera kontaktlistor; en för ordförandemöten och en för Almedalsgruppen. Att alla ordförande mejlar kontaktuppgifter till Helena Törnqvist.

Uppföljning av ThNs förslag på motion 2015

SI har bjudit in till en informationsträff. Datum: 17 november kl 18.30. Plats: Stockholm. På mötet ska varje trafikslag informera kort om sitt område 10 minuter. Viktigt att vi fortsättningsvis planerar saker gemensamt men sen kan några personer ta initiativ. Viktigt att det kommer fram på mötet att ThN har haft ett möte med riksantikvarien och att han ställer sig bakom motionen. Beslut: Att ta upp motionen vid nästa möte och se vad som hänt då.

Museiutredningen

Ny museilag SOU 2015:89. Det som kan beröra oss är att det eventuellt blir en ny myndighet som arbetslivsmuseerna skulle kunna hamna under och att det eventuellt blir en ny museilag.

Förslag att ThN skickar in ett gemensamt remissvar.

ThN-MÖTE 9 forts

Beslut: Att Arbetets museum får med i sitt remissvar; de ideella krafterna och de ickemuseala aspekterna. Att de enskilda organisationerna läser Arbetets museums remissvar. Att de enskilda organisationerna skickar in egna remissvar. Att Helena meddelar ThN när remissen skickats ut till Arbetets museum. Att ta med frågan om museiutredningen till nästa möte.

ThN 2016

- motionen
- museiutredningen
- möte med kommittén
- Almedalen

Tema på Elmiämässan 2016: *Farsans första jul* – och morsans. Datum: 25-28 mars Elmiämässan. Alla föreningar välkomna att skicka informationsmaterial till MHRF.

Aktuellt i föreningarna

SFF: Har en utmaning – medlemsutveckling. 80 % är medlemsintäkter. 5 % är intäkter från publikationer. De har arbetat i två år fokuserat på medlemsutveckling. Har lyckats få in 350 medlemmar i år. Premier till värvare. Har också lyckats få in yngre medlemmar, 55-60-åringar.

EAA: 1 500 medlemmar idag. 50 år i år. Har också problem med sviktande medlemsantal och med återväxt. Hoppas på att de som är över 40 år ska bli medlemmar.

JHRF: Trafikstillstånd, ERTMS-system, Almedalen, Järnvägens telefoni, kontakter med departement, svarat på flera på remisser, delta i Trafikverkets trafiksäkerhetsriskmöten, Tågsläpp, samordnade utbildningstillstånd, deltar i FedecRail, Transportstyrelsen branschråd, gemensam försäkringslösning.

SÅF: *Allt för sjön* 2016 med BHRF, Almedalen, utbildningsomgång i pannsäkerhet i samarbete med Kjell Nordeman, Projekt nationella föreskrifter – Transportstyrelsen har bjudit in till att forma föreskrifterna. Sjö och flyg är ihopslagna. De nya bestämmelserna syftar till egenkontroll.

ArbetSam: Uppvaktat kulturminister Alice Bah Kuhnke, Riksantikvarieämbetet och Statens Kulturråd. Lagt fram önskan om ökat stöd för arbetslivsorganisationerna, ideella organisationer och permanenta Kunskapscentrum för arbetslivsmuseer på Arbetets museum. Museiguide 2016 mars-april. Att Museiguiden även kommer som app från och med 2016. Besöksstatistikformulär skickas ut i januari. Rapport för 2014 kommer 14 november. Museidagar Varberg 8-9 april.

VHS: Ska hålla utbildningar om och kring hästvagnar vid Torekällberget. Haft årsmötesresa och besökt slott och herrgårdar. Varit med på Julita. Två kurser i vagn-

renovering. Fyller 30 år 2016. Ska då besöka slott och herrgårdar. Jubileumsresa vart 5:e år. Cirka 60-70 personer brukar medverka. Två dagar.

MHRF: Väntar just nu på besked om en ansökan att få igenom en yrkesteknisk högskoleutbildning i Motala. Ordförandekonferens i vår. Hur kommer kulturyttringen kring gamla fordon se ut kommande år. Varför 60% tjejer i Turkiet? Hur har ThNs organisationers medlemsutveckling sett ut sedan tio år tillbaka? FIVA – kulturkonventionen har haft ett möte med Unesco. PE ska hålla ThN underrättade hur det utvecklas. MHRFs kalender är under produktion. Prisutdelning för evenemang – *Kultur på väg*.

BHRF: *Allt för sjön* i mars – en utställning om racerbåtens utveckling. Arbetar i övrigt med lobbyarbete. Fokus på miljöområdet. Nu även nya regler kring bottenfärg. Ser en risk med att man kommer att använda K-märkning som ett undantagstillstånd. Det måste bygga på transportspecifika kvalifikationskriterier.

MRO: Har kämpat mot Transportstyrelsen och har lyckats bra med det. Tågsläpp, Säkerhetsseminarium, Almedalen. Arbetar med få fler kvinnor intresserade. Kommer även att arbeta mer med att få fler ungdomar intresserade.

Övriga frågor

Utredning *Ett stärkt och självständigt civilsamhälle*.

Förslag att ThN hör av sig och visar att man finns. Ett alternativ är att vi skriver väldigt övergripande, att vi har problem med regelverket transportstyrelsen, med momsregler. Förslag att de som är berörda sätter ihop listor med sina problem. Förslag att vi bokar en träff med en av sekreterarna i utredningskommittén. Kulturministern har sagt att utredningen är utan värde.

Beslut: Att en delegation ska träffa personerna i utredningskommittén. Intresserade att ingå i delegationen:

- Peter Edqvist, MHRF, sammankallande
- Rutger Palmstierna, BHRF
- Stieg Ingvarsson, SFF
- Per Englund, MRO
- Anders Svensson, JHRF

Nästa möte

Datum: 17 mars Tid: 10.30-15, Kaffe från kl 10. Plats: Arbetets museum, Norrköping. Att Arbetets museum enligt traditionen bjuder på kaffe och kaka. Att Arbetets museum bjuder in Maria Ågren, GD Transportstyrelsen till nästa möte. (Mötet flyttat till 2016-05-13 p g a att Maria Ågren ej kunde de föreslagna datumet; red anm.) (*Lovisa A. Grentzelius 2015-11-16*)

MOTION 2015/16:2208

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av stärkt bevaranderätt för det rörliga kulturarvet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Med cirka tvåhundra tusen personer och drygt tusen föreningar förvaltar civilsamhället på ideell folkrörelsebasis vårt rörliga kulturarv. Med det rörliga kulturarvet avser vi t.ex. trafikhistoriska samlingar (flyg, järnväg och väg). Museer som kan nämnas som arbetar med det rörliga kulturarvet är Postmuseum, Polismuseet, Trafikverkets museer och Luftfartsverkets samlingar. Andra exempel är alla de fantastiska museispårvägar som hålls vid liv av ideella krafter. Många av våra hembygdsmuseer, lokala arbetslivsmuseer och andra lokala museer vårdar det rörliga kulturarvet. Detta kulturarv möts inte sällan av krav från samhället som inte enbart är försvärande utan också direkt hindrande. Hindren utgörs av praktiska regler, föreskrifter, förordningar, lagar och avgifter.

Dagens krav på god säkerhet och miljö finner inte sin motsvarighet till stöd för bevarandet av det rörliga kulturarvet. Föreningar och enskilda återkommer varje år till Riksdagens utskott, regeringskansliet och våra myndigheter på grund av att detta kulturarv förvanskas eller riskerar att utarmas som en följd av dessa hinder. Ett behov finns av en reglering som ålägger myndigheter att i sitt utövande säkerställa att detta kulturarv inte skadas. En sådan reglering ska syfta till att säkerställa det samlade rörliga kulturarvet och därmed inte enbart ge enstaka föremål en viss status.

Regler, avgifter och tillämpning ska inte medföra att det ställs krav som försvårar eller omöjliggör arbetet för ett rörligt kulturarv som är till glädje för dagens och kommande generationer. På senare år har behovet av stärkt bevaranderätt till stöd för myndigheternas agerande i deras dagliga verksamhet frekvent synliggjorts exempelvis genom krav på ombyggnader som förstör det kulturhistoriska värdet. Ett exempel från vägtrafikområdet är att historiska dokument måste destrueras när äldre registreringshandlingar i original gallras.

Det rörliga kulturarvet är en viktig del en av vår kultur och historia och ska därför beaktas på samma självklara sätt som vi idag värnar miljö och säkerhet inom transportområdet. Det är också en verksamhet som skapar jobb och företagande runt om i vårt land, inte minst inom besöksnäringen för arbetslivsmuseerna där det transporthistoriska området ingår. Detta genererar drygt 10 miljoner besökare per år. Det är därför inte rimligt att bevarandet av kulturarvet, som oftast bedrivs ideellt och som är en viktig del av Sveriges historia, riskerar att försvinna med anledning av höga myndighetsavgifter eller regler som tagits fram för moderna transportlösningar.

Det är hög tid att myndigheternas ansvar därför regleras så att bevarandet av kulturarvet ges rimliga förutsättningar och att enskildas liksom förenings- och museiverksamhetens ideella engagemang tillvaratas.

Isak From (S) Leif Jakobsson (S)

Red kommentar: Denna motion, som vi inom ThN tycker var den bästa (och utförligaste) av de tre motionerna enligt nedan, följer ganska troget det motionsförslag som utarbetades inom ThN och tillställdes ett antal riksdagsmän som inspiration inför motionsskrivande.

INFORMATIONSMÖTE 17 NOV

2015 om Det Rörliga Kulturarvet i Stockholm

Deltagare

Jan Ericsson, Riksdagen, motionsställare
Leif Jakobsson, Riksdagen, motionsställare
Gunnar Carlsson, BHRF, ledamot
Peter Edqvist, MHRF, ordf
Bertil Elgestad, Flygande Veteraner, ordf
Stellan Gärde, Advokat, sakkunnig (BHRF)
Håkan Johansson, SÅF, ordf
Curt Sandberg, EAA, ordf
Anders Svensson, JHRF, sekr
Stieg Ingvarsson, SFF, ordf
Thomas Allard, SFF styrelse, f d GD LfV
Ulf Edlund, SFF hedersmedlem, f d ordf

D v s riksdagsmän som ställt motioner om stärkt bevaranderätt och representanter för organisationerna i Transporthistoriskt Nätverk. Motionerna i fråga har nummer 2015/16:482, 2015/16:1275 och 2015/16:2208 (den senare, se ovan; red anm).

Syfte

- Att ge konkret och detaljerad information till riksdagsmotionärerna om hur organisationerna inom ThN upplever myndigheternas hantering av bevaranderätt, direktiv och avgifter, vilket kraftigt påverkar vår ideella verksamhet.
- Att skapa en direkt informationskanal mellan riksdagsmotionärerna och företrädare för ThN organisationer som kan underlätta och påskynda svar på frågor som kan uppkomma under behandlingen av de tre motionerna.
- Att få en ökad förståelse inom ThN organisationer om hur lagstiftare och myndigheter resonerar och agerar beträffande bevaranderätt, direktiv och avgifter.

Program

Mötet ägde rum på K1 mässen, Lidingövägen på kvällen den 17 november 18.30–21.30 och började med mingel och en enkel måltid. Därefter vidtog ett formellt möte med korta inlägg från företrädarna för veteranfor-

INFORMATIONSMÖTE 17 NOV forts

don på väg, järnväg, till sjöss och i luften. Dessa finns (delvis) återgivna med en kortare sammanfattning som deltagarna fick med sig hem som noteringar från mötet. Detta PM innehåller även kontaktuppgifter.

Den efterföljande diskussionen var livlig och givande. Jag upplevde en stor förståelse för våra utmaningar från de båda riksdagsmännen som deltog. Båda är följande till veteranbilar och den ene hade även arbetat inom flygindustrin. Man höll med om att våra frågor är "opolitiska" vilket bör underlätta handläggningen, som antingen kommer att ske i Trafikskottet eller Kulturskottet. Någon tidpunkt för utskottsbehandling kunde man dock inte ge under mötet. Samtidigt uttryckte de båda glädje och tacksamhet för det arbete som görs av våra ideella föreningar till gagn för "det rörliga kulturarvet" och för besöksnäringen.

Delar av diskussionen kom att röra sig kring innehållet i en "portalparagraf" som skulle kunna ingå i alla direktiv som berör veteranfordon på väg, järnväg, till sjöss och i luften. Därigenom skulle utrymme för en särskild behandling av dessa veteranfordon ges åt de myndigheter som utfärdar direktiv. Det är viktigt att vi inom gruppen arbetar vidare med innehåll i en sådan paragraf, vilket kan underlätta ett positivt beslut i utskottsarbetet.

Ett mer fullständigt referat kommer så småningom från Anders Svensson, JHRF, som i sedvanlig god ordning gjorde anteckningar från mötet. (Detta har sänts ut inom ThN-kretsen; red anm.) (*Stieg Ingvarsson 2015-11-24*)

FRÅN ARBETSAM

Bidrag till arbetslivsmuseer

Vi har glädjen att meddela att bidraget till arbetslivsmuseerna ökas i år från 6 miljoner till 8 miljoner kronor! Arbetets museum och ArbetSam har det senaste året arbetat hårt för att få arbetslivsmuseernas projektbidrag utökade. Det är oerhört glädjande att se att vårt arbete ger resultat.

"Det är glädjande att fler och fler arbetslivsmuseer i landet ansluter sig till Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd. På detta sätt kan vi företräda våra medlemmar på ett ännu bättre sätt; vår representativitet ökar och beslutsfattare lyssnar bättre. Vi har i flera år arbetat för att få med arbetslivsmuseerna i den officiella museistatistiken samt utöka stödet till arbetslivsmuseerna. Från och med 2013 är arbetslivsmuseerna med i statistiken och från med i år är Riksantikvarieämbetets projektbidrag till arbetslivsmuseer utökade från 6 till 8 miljoner kronor", säger Anders Lind, ordförande ArbetSam.

"Att Riksantikvarieämbetet nu får två miljoner extra av regeringen att dela ut till landets arbetslivsmuseer är ett erkännande av alla de underbara insatser som männis-

kor runt om i landet gör för det industriella kulturarvet. Jag kan inte tänka mig ett effektivare sätt att bevara och utveckla landets kulturarv. Varje krona som kommer in i arbetslivsmuseirörelsen växer flerfaldt då frivilligkrafter får möjlighet att utöka sin verksamhet. Det är nog omöjligt att investera pengarna mer effektivt än på detta vis", säger Niklas Cserhalmi, museidirektör Arbetets museum.

"Jag välkomnar att regeringen beslutat att höja bidraget till arbetslivsmuseer med två miljoner kronor. Riksantikvarieämbetet har vid flera tillfällen till regeringen framhållit den stora betydelse och de goda effekter som bidraget leder till", säger Lars Amréus, riksantikvarie.

Villkoren för projektstödet beskrivs som följande på i Riksantikvarieämbetets hemsida. Bidrag utgår som projektbidrag för särskilda ändamål, inte som kontinuerliga verksamhets- eller driftsbidrag. Bidrag ges inte till insatser som kan få andra bidrag inom kulturmiljövärden, som till exempel byggnadsvårdsmedel. Riksantikvarieämbetet ser gärna projekt som genererar kunskap eller metoder som kan utnyttjas av andra arbetslivsmuseer.

Ansökningsblankett för 2016 kommer att finnas tillgänglig från mitten av januari 2016 på Riksantikvarieämbetets hemsida. Sista ansökningsdag brukar vara i mitten av mars.

Under våren kommer vi erbjuda sex kurstillfällen med rubriken Söka Pengar på olika platser runt om i landet med start i slutet av januari. Här får du tillfälle att få tips om hur du skriver en ansökan, diskutera din projektidé, möta andra arbetslivsmuseer och utbyta erfarenheter. För mer information och anmälan se ArbetSams hemsida www.arbetsam.com

Det finns totalt 1 466 arbetslivsmuseer i landet. Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd (ArbetSam) har funnits sedan 1998. Arbetets museum och ArbetSam arbetar tillsammans för att lyfta, synliggöra och stötta arbetslivsmuseerna. (*ArbetSam hemsida via ArbetSam nyhetsbrev 2016-01-19*)

Museidagar 2016

Plats: Varberg med omnejd.

Världsmuseum: Världsarvet Grimeton, Radiostationen 72, 432 98 GRIMETON.

GPS: N 57° 6.782', E 12° 24.418'

Datum: 8-9 april 2016

Program: se www.arbetsam.com

Anmälan: gå in på www.arbetsam.com

Sista anmälningsdag: 7 mars

Boende bokar ni själv. OBS! Boka hotell i tid. Det är stor efterfrågan på hotellrum i Varberg i april. Hotell och vandrarhem som vi har avtal med, håller våra rum endast fram till ett visst datum. (*mejl från ArbetSam 2016-01-20*)

FRÅN ARBETSAM forts

Utvärdering av Söka-pengar-kurser

Jag heter Ida Dickson och håller på med en utvärdering på uppdrag av Arbetets Museum.

Det är en utvärdering av de kunskaphöjande och nätverkande satsningar som bedrivits för landets arbetslivsmuseer de senaste åren*. Utvärderingen kommer att ligga till grund för framtida planering och även framtida äskanden om medel från kulturdepartementet.

Ni eller ert museum har varit deltagare på någon av de senaste årens Söka pengar-kurser. Jag skulle behöva några minuter av er tid för att svara på några frågor. Era svar kommer att göra stor nytta och kommer att ligga till grund för viss statistik kring kurserna.

Ni kan skriva in era svar direkt under frågorna nedan. Eller så kan ni skicka ert svar till Ida Dicksson, Bogatan 2a, 431 30 Mölndal. Jag behöver få in era svar under februari.

Frågor:

- Har ert deltagande i en Söka pengar-kurs lett till att ni därefter sökt pengar för projekt inom ert museum?
- Om ja, från vem eller vilka har ni sökt, hur mycket pengar sökte ni och när gjordes dessa ansökningar?
- Har detta lett till att ni lyckats få pengar? Om ja, till vilka projekt, hur mycket pengar fick ni och från vilka aktörer fick ni pengar?
- Har ni ansökningar inne nu som ni ännu inte fått besked på? Om ja, från vilka har ni sökt och hur mycket?
- Har ni några övriga tankar kring Söka pengar-kurserna som vi bör ta med oss till kommande år?

Tusen tack för ert svar och lycka till med framtida ansökningar!

Med vänlig hälsning

/Ida Dicksson, industriantikvarie

*Satsningarna de senaste åren har möjliggjorts genom medel som Arbetets museum har fått från Kulturdepartementet för detta syfte och satsningarna har genomförts i samarbete med ArbetSam.

Industriantikvarie Ida Dicksson
Brogatan 2a, 431 30 MÖLNDAL
073 - 577 73 35
www.industriantikvarie.wordpress.com
twitter.com/industriantik
(mejl från Ida Dicksson 2016-02-05)

Lilla museiskolan

Är man aktiv på ett arbetslivsmuseum måste man kunna det mesta. Kursen riktar sig till er som vill utveckla ert intresse i museipedagogik, marknadsföring, föremålsvård, vård och utveckling av ett arbetslivsmuseum, hur man bemöter besökare samt hur man kan bygga kostnadseffektiva utställningar.

Genomförs i samarbete med Flygvapenmuseum, Qvarnstensgruvan, Riksutställningar, Sensus, Statens försvarshistoriska museer, Sundsvalls museum och Tekniska museet. Lokal samarrangör är arbetslivsmuseet på respektive ort.

I vår genomförs två kurser:

31 mars – 1 april på F 15 Flygmuseum, Söderhamn – www.arbetsam.com/wp-content/uploads/2016/02/Lilla-museiskolan-F15.pdf

14 – 15 april på Gislaveds industrimuseum, Gislaved – www.arbetsam.com/wp-content/uploads/2016/02/Lilla-museiskolan-Gislaved.pdf

Kostnad: 600 kr inkl. två luncher och en middag, 400 kr för ArbetSams medlemmar. Boende bekostas av deltagaren. (mejl från ArbetSam 2016-02-12)

FRÅN SIM

Nu är det dags att utse Årets industriminne 2016!

Svenska industriminnesföreningen (SIM) utlyser för 22:a året i rad priset *Årets industriminne*.

Vi vill gärna ha ditt/ert förslag på anläggningar eller miljöer som förtjänar att uppmärksammas!

När: Senast torsdagen den 25 februari 2016 måste förslagen vara inne

Vem: Vem som helst kan lämna förslag

Hur: Mejla förslagen till aretsindustriminne@sim.se

Innehåll: Förslaget bör innehålla:

- Namn och adress på nominerat industriminne
- En kort beskrivning av objektet
- En kort motivering, som gärna utgår från de önskvärda kvaliteterna på bifogade upprop.

Prisutdelning: Årets industriminne 2016 tillkännages i maj. Prisutdelningen sker före midsommar.

Mer information: Se <http://www.sim.se/aretsindustriminne> eller ring Eric Julihn, telefon 072-565 31 00.

Sprid gärna utlysningen vidare. Sist men inte minst vill vi i Svenska Industriminnesföreningen önska er en god fortsättning på 2016!

/Styrelsen, genom Jan af Geijerstam
Jan af Geijerstam, Ordförande Svenska industriminnesföreningen (SIM), Götgatan 99, 116 62 STOCKHOLM
Tel: 08-641 31 12 (hem), 070-566 21 53
Mail: jan@geijerstam.se, Webb SIM: www.sim.se
(Mejl från SIM/Jan af Geijerstam 2016-01-13)